

הקדמת הרמטכ"ל

"בין הקטבים" משמש מזה מספר שנים במה מרכזית, באמצעותה מתקיים דיון ער, לא פעם גם ביקורתי, באשר להשתנות הנדרשת מצה"ל. השתנות זו הינה הכרח לאור האתגרים שמציבים בפנינו אויבינו, אך גם לאור ההזדמנויות הרבות הקיימות בעידן בו אנו חיים. בפקודת היום שהפצתי עם כניסתי לתפקיד ראש המטה הכללי ה-22 של צה"ל כתבתי כי "העיקרון שינחה את פועלנו יהיה מוכנות והשתנות". יכולתו של צה"ל לנצח את האויב דורשת מוכנות מתמדת, שחובתנו לשקוד על שיפורה. עם זאת, גודל האחריות שמוטל על כולנו נובע, לא פחות מכך, מהצורך להתאים את צה"ל לאתגרי ההווה והעתיד ומההכרח לדעת להשתנות.

המציאות סביבנו משתנה כל העת; איומים חדשים מתפתחים והזדמנויות חדשות נקרות בדרכנו. מסיבות אלו ומהצורך להיות רלוונטיים, חובה עלינו להשתנות. תכלית השינוי צריכה להיות יצירת פער ניכר מול האויב, שיוביל לניצחון מובהק יותר. ניצחון כזה מבוסס על שלושה משתנים מרכזיים: הישג, מחיר וזמן. ההישג חייב להיות גדול יותר, המחיר צריך להיות הנמוך ביותר האפשרי (באזרחים, בחיילים, בתשתיות ובאמצעים) ומשך הזמן צריך להיות הקצר ביותר.

האויב לומד ומשתנה כל העת, בין השאר בזכות העידן הטכנולוגי הנוכחי המאיץ את קצב ההתפתחות גם אצלו, ומציב בפני צה"ל אתגר שלא ניתן לזלזל בו. אתגר זה מחייב אותנו למאמץ מחשבתי ומעשי, נוקב ומתמיד, שמהותו השתנות ההולמת את הציווי העליון של כוח צבאי - הבטחת ניצחון מובהק בכל מלחמה שתיאסר עלינו. לא החזקים שורדים, כי אם אלה שמתאימים את עצמם לשינוי.

הצורך בשימור ושיפור המוכנות למלחמה, שעשויה לפרוץ בכל רגע, ולצידו הצורך בהשתנות כדי להיות רלוונטיים, מובילים לרעיון המסדר לשנים הקרובות, עליו עמדת בפקודת היום: "מוכנות והשתנות".

"אם נילחם - נילחם בעתיד, ולא נחזור לעבר. האויבים שעמדו נגדנו בעבר, אין כל ביטחון שיהגו גם בעתיד כפי שנהגו בעבר. להפך..."
(דוד בן-גוריון, יחוד ויעוד)

גיליון חגיגי זה של "בין הקטבים" הוא נדבך נוסף בדיון האינטלקטואלי ובדרך המעשית שאנו עושים, ונמשיך לעשות בשנים הקרובות, לבניין כוח צבאי קטלני, רלוונטי ואפקטיבי. עלינו לדרוש מעצמנו ללא הפסק להעמיד מענה ברור ומשכנע לצורת המלחמה שהתהוותה

סביבנו בעשורים האחרונים, ולהפוך אותה לבלתי יעילה עבור האויב. זהו אתגר המעורר עניין רב לא רק אצלנו, אלא גם ברחבי העולם, ויעידו על כך החוקרים המובילים שתרמו לגיליון זה. בחתירה ליציבות ולביטחון, נדרש צה"ל לבנות מענה מותאם ועדכני לצבאות הטרור שנבנו מולו, ולנצח בכל מערכה באמצעות כוח צבאי שאין עליו עוררין. לסיום, ברכותי לכל צוות "בין הקטבים" על יזימת הפרויקט והוצאתו לפועל - ביטוי לסקרנות, לביקורתיות, למעשיות ולרצון קבוע להשתפר.

רב־אלוף אביב כוכבי
ראש המטה הכללי